

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 16.05.2025 р. протокол № 7

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Харківського
національного економічного університету
імені Семе́на Кузне́ця
від 16.05.2025 р. № 160

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Третій (освітньо-науковий)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

A Освіта

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

A1 Освітні науки

Харків, 2025

Склад робочої групи за ОНП:

гарант освітньої програми:

ШУМСЬКИЙ Олександр Леонідович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації;

члени робочої групи:

ГРИЗУН Людмила Едуардівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформаційних систем;

ГОНТАРЕНКО Ірина Сергіївна, доцент кафедри педагогіки іноземної філології та перекладу, кандидат педагогічних наук, доцент.

ГРЯНИК Дарина Олександрівна, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;

РЯБОВА Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту освіти та права Центрального інституту післядипломної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

Розглянуто на засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу, протокол №19 від 12.04.2025 р.

Розглянуто вченою радою факультету міжнародних відносин і журналістики, протокол №2 від 22.04.2025 р.

ОНП оновлено на підставі:

1. Законодавчих та нормативних актів:

Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»;

Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. (із змінами);

Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами);

Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ №44 від 12 січня 2022 р. (із змінами);

2. Нормативних документів ХНЕУ ім. С. Кузнеця:

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця;

Положення про організацію освітнього процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця;

Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця;

Кодекса академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

3. Аналізу ринку праці, з урахуванням регіонального контексту;
4. Вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду;
5. Пропозицій роботодавців;
6. Рекомендацій після процедур внутрішнього та зовнішнього оцінювання ОНП (акредитація НАЗЯВО, міжнародними інституціями, сертифікації та інші);
7. Рецензій-відгуків зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

І. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузі знань	A Освіта
Спеціальності	A1 Освітні науки
Спеціалізація	Освітні, педагогічні науки
Освітня програма (українською та англійською мовами)	Освітні, педагогічні науки Educational, pedagogical sciences
Форми здобуття освіти, обсяг освітньої програми в кредитах ЄКТС та терміни навчання	очна (денна, вечірня) форма – 60 кредитів, 4 роки; заочна форма – 60 кредитів, 4 роки.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (рішення НАЗЯВО від 15.12.2020 до протоколу №24(41) Дата видачі сертифіката про акредитацію освітньої програми 09.02.2021 № 1226 (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/011-Osvitni-pedagogichni-nauky.pdf); Строк дії сертифіката до 01.07.2026
Мови навчання / оцінювання	українська, англійська
Структурний підрозділ відповідальний за ОП	кафедра педагогіки, іноземної філології та перекладу
Вимоги до зарахування	Згідно з Правилами прийому до аспірантури Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (далі – Правил), до аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами. Вступні іспити до аспірантури проводяться у письмовій формі (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) у письмовій формі за білетами та програмами.
Обмеження щодо форм навчання	немає
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з педагогіки за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Доктор філософії Спеціальність – A1 Освітні науки Освітня програма – Освітні, педагогічні науки
Мета освітньої програми	Підготовка компетентних науково-педагогічних працівників для ефективної педагогічної, наукової, інноваційної, консалтингової, управлінської діяльності в освітній сфері з урахуванням тенденцій розвитку вищої освіти, інтеграції у міжнародний освітній простір
Фокус та	Оволодіння компетентностями з різних сфер професійної діяльності галузі в

особливості (унікальність) програми	освіті, які знаходяться на перетині педагогіки, менеджменту, педагогічної психології, андрагогіки, економіки, публічної діяльності й філології. Це підкреслює суттєве соціальне значення програми для формування нової генерації дієвих і ефективних науково-педагогічних працівників й управлінців, лідерів в управлінні змінами, які стануть в авангарді здійснення необхідних країні реформ в галузі освіти. Ключові слова: науково-педагогічний працівник, управління в галузі освіти, заклад вищої освіти, заклад освіти Особливість: Спеціальна практика: тренінгові студії з техніки коучингу, менторства, т'юторинга, фасилітації, які спрямовані на забезпечення якості освіти, підготовку кадрів з забезпечення якості, врахування міжнародного досвіду за проєктами
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: соціально-педагогічні та освітні системи; освітні процеси у різних формах освіти; соціально-педагогічний досвід, висвітлений у педагогічних теоріях, концепціях, контекстних (професійно орієнтованих) практиках. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованого фахівця, здатного, ґрунтуючись на новій філософії вищої освіти, професійно застосовувати в теорії і на практиці сучасні педагогічні методи, форми та технології; формування компетентностей та здатностей застосовувати у професійну діяльність теоретико-методологічний та науково-методичний базис знань та умінь щодо розвитку соціально-педагогічних систем; оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень з урахуванням світових тенденцій і здобутків у сфері освіти та орієнтує на співробітництво із закладами освіти (за типом), зарубіжними науковими і освітніми закладами. Теоретичний зміст предметної області: теорії, закономірності, концепції, підходи освітніх, педагогічних наук, які забезпечують формування загальних та спеціальних компетентностей здобувачів вищої освіти третього рівня зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Теоретичні методи педагогічного дослідження, що взаємодоповнюють один одного, а саме: історичний, проблемно-цільовий, логіко-системний і структурно-функціональний аналіз філософської, психолого-педагогічної, економічної літератури. Конкретно-пошукові методи: синтезу, актуалізації та систематизації зарубіжної та вітчизняної літератури; метод моделювання; методи прогнозування та узагальнення отриманої статистичної інформації; системно-узагальнюючий метод. Емпіричні методи дослідження: праксиметричні (вивчення й аналіз, констатація та узагальнення), діагностичні (анкетування, індивідуальна експертна оцінка, бесіда, метод самооцінки, метод взаємних рекомендацій, тестування, інтерв'ювання, опитування), обсерваційні (пряме та непряме спостереження); використання математичної та статистичної обробки отриманих даних. Методи, методики та технології: Методи, методики та технології: інструментарій застосування сучасних наукових досліджень у галузях педагогіки, психології, управління, економіки, фінансів та інших; використання проєктно-орієнтованих, процесно-орієнтованих та об'єктно-орієнтованих технологій навчання та сучасних інформаційних технологій, електронних методів управління, інструментів ефективної роботи щодо науково-педагогічної діяльності з питань впровадження освітніх реформ. Інструментарій та обладнання: Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями здобувачів вищої освіти за ОНП «Освітні, педагогічні науки» повністю покриває потребу їх використання. Лекційні аудиторії оснащені сучасними технічними засобами: мультимедійні проектори, ПЕОМ, спеціальні екрани та інше. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання складає 40% при нормативному показнику мінімального відсотка – 30%.
Академічна мобільність	-

Академічні права	Мають право продовжити навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: - підготовка на Науковому рівні вищої освіти та здобуття ступеня доктора наук в галузі освітніх, педагогічних наук; - підготовка в споріднених спеціальностях; - набувати додаткові кваліфікації у системі післядипломної освіти; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
Професійні права	Робота у сфері вищої освіти та освітніх установах з об'єктом діяльності «наукова та викладацька діяльність в системі освіти».
Працевлаштування випускників	Наукова та викладацька діяльність у різних сферах. Наукова, викладацька, адміністративна та управлінська діяльність в закладах освіти, закладах державних, територіально-адміністративних систем освітньої сфери. Фахівці згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010), а саме: Професіонали: викладач закладу вищої освіти (2310.02), Доцент(2310.1), Професор (2310.1), Асистент (2310.02). Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження, педагогічна діяльність) установ та організацій.

II – ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Загальні компетентності	ЗК1. Оволодіння загальнонауковою компетентністю спрямованою на формування системного наукового світогляду у предметній області і професійній діяльності; ЗК2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань; ЗК3. Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень із застосуванням кращих практик у професійній діяльності; ЗК4. Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою; ЗК5. Здатність до особистого і професійного розвитку; ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності, діяти соціально відповідально та свідомо; ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК8. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень в освітній сфері; СК2. Здатність до забезпечення якості освіти, позитивної динаміки навчальних досягнень суб'єктів освітньої діяльності; СК3. Здобуття глибоких знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією; СК4. Здатність до застосування інноваційних методів навчання і методик викладання фахових дисциплін; СК5. Здатність до дизайну, проєктуванню та оцінюванню освітнього контенту, спрямованого на формування компетентних фахівців з творчим мисленням, спроможних до навчання протягом життя, зокрема, в професійній сфері; СК6. Здатність до впровадження та оприлюднення результатів власних досліджень з педагогіки; СК7. Здатність до аналізу, узагальнення та застосування міжнародного досвіду у сфері освіти;

	СК8. Здатність визначати стан і потенціал системи організації професійної підготовки у закладах освіти, зокрема оволодіння методикою аналізу освітньої діяльності у закладі освіти, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти; СК9. Здатність керувати освітніми практико орієнтованими проектами в освітній сфері; СК10. Здатність до викладання, консультативної підтримки студентів. СК11. Здатність до управління навчальною діяльністю з підготовки фахівця за допомогою розробленої системи дидактичних засобів на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (**Таблиця 1. пояснювальної записки**).

III – НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ А1 ОСВІТНІ НАУКИ

РН 01. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями в освітній сфері.

РН 02. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в освітній сфері на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.

РН 03. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

РН 04. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти в освітній сфері, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

РН 05. Застосовувати педагогічні методи організації навчального процесу, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу.

РН 06. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкий науковій спільноті та громадськості в освітній сфері державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі.

РН 07. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в освітній галузі.

РН 08. Демонструвати вміння вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання науково-педагогічного працівника ЗВО; ефективно формувати комунікативну стратегію у професійному середовищі; відповідати за результати професійної діяльності.

РН 09. Обирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні

методи наукових досліджень в освітній галузі, зокрема з використанням сучасних методів та технологій обробки інформації.

РН 10. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень в освітній галузі.

РН 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

РН 12. Застосовувати навички планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, використовувати методи дослідження, адекватні досліджуваним процесам і явищам, створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам сучасного розвитку наукових досліджень на міжнародному рівні.

РН 13. Застосовувати загальні статистичні методи моделювання освітніх процесів.

РН 14. Формувати розуміння основних теорій зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.

РН 15. Уміти використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання здобувачами вищої освіти та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

4.1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ТА ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ

№	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС	Структура, %
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	26	47%
2	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	5	9%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
3	ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	9	16%
4	ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ	15	26%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :		60	100%
в тому числі: вибіркова складова		15	25%

Код ОК	Освітні компоненти	Кредити ЄКТС	Форми підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК1	АКАДЕМІЧНА АНГЛІЙСЬКА МОВА ДЛЯ НАУКОВЦІВ	5	ІСПИТ
ОК2	АКАДЕМІЧНА УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ НАУКОВЦІВ	3	ІСПИТ
ОК3	ФІЛОСОФІЯ НАУКИ	4	ЗАЛІК
ОК4	МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	6	ЗАЛІК
ОК5	МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	5	ЗАЛІК
ОК6	ТРЕНІНГ КУРС: ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ	3	ЗАЛІК
ОК7	ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА	5	ЗВІТ
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК1	ВИБІРКОВА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА 1.1	5	ЗАЛІК
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ОК8	ДИЗАЙН ТА ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	4	ІСПИТ
ОК9	СУЧАСНІ МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ В ОСВІТІ	5	ЗАЛІК
ОК10	МЕТОДОЛОГІЯ ТА ЛОГІКА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	5	ЗАЛІК
<i>ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ</i>			
ВК2	ВИБІРКОВА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА 2.1	5	ЗАЛІК
ВК3	ВИБІРКОВА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА 2.2	5	ЗАЛІК
РАЗОМ		60	

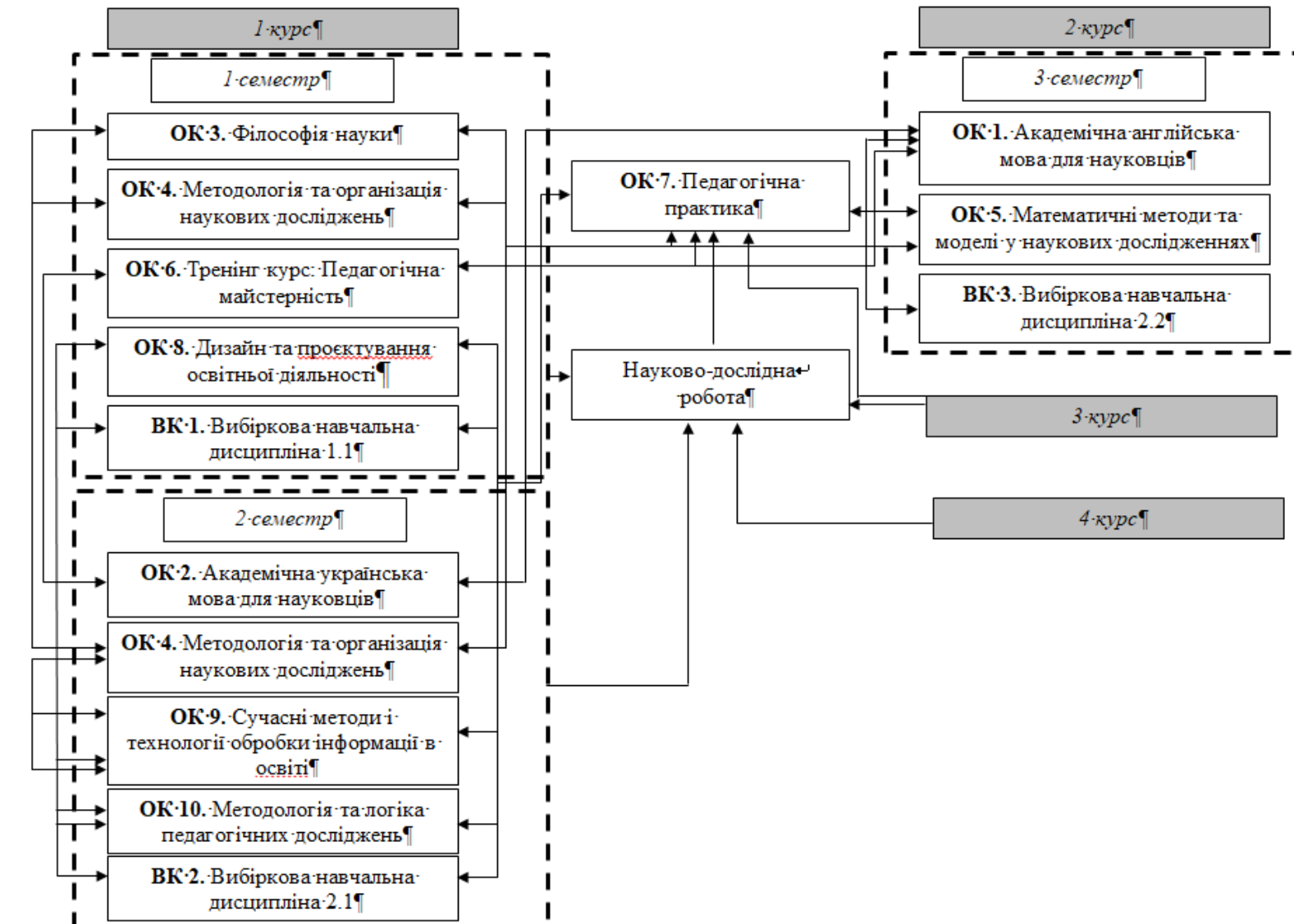
4.2. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури (в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС).

Вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 15 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план аспіранта окрім базових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта.

Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантами дисциплін, які формують здобуття знань із спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем відділу аспірантури і докторантури.

4.3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОНП «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Звітування за виконанням індивідуального плану роботи проводиться 2 рази на рік на засіданні випускової кафедри. Звітування аспірантів відбувається відповідно до описаної у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/1/Poriadok-pidhotovky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii.pdf) та описаної на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця процедури (https://www.hneu.edu.ua/aspirantura-atestatsiya/).
Вимоги до заключної Кваліфікаційної роботи	Впродовж підготовки в аспірантурі здобувач зобов'язаний провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Процедура перевірки на плагіат визначається внутрішніми документами університету. Дисертація має відповідати вимогам, встановленим МОН України та описаним на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця (https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Utochnennya-k-oformlennyu-dysertatsiy-2017.pdf). Обсяг основного тексту дисертації 6,5-9 авторських аркушів.
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті розроблені на підставі Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Політика щодо забезпечення якості вищої освіти	Політика Університету щодо забезпечення якості реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням всіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу. Є публічною та відкритою для всіх учасників освітнього процесу, а також різних стейкхолдерів. Основні принципи внутрішнього забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця: відповідальності; відповідності; адекватності; автономності; вимірюваності; академічної культури; відкритості. Основні процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ХНЕУ ім. С. Кузнеця: формалізація політики якості, стратегічних цілей, завдань
---	---

	постійного поліпшення якості; розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти; підготовка та проведення маркетингово-моніторингових та соціальнопсихологічних досліджень для визначення потреб ринку праці, вимог стейкхолдерів вищої освіти, якості надання освітніх послуг і задоволеності якістю освітньої діяльності та якістю освіти; залучення стейкхолдерів вищої освіти (здобувачів вищої освіти, роботодавців, представників академічної спільноти тощо) до прийняття рішень за напрямками внутрішнього забезпечення якості; зовнішнє оцінювання якості діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця за результатами участі в національних та міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів, виконання ліцензійних вимог, акредитації
Забезпечення якості розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється згідно з діючими нормативними актами в ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перегляд освітніх програм здійснюється на основі аналізу задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти: можливості побудови індивідуальної траєкторії навчання, дотримання академічних свобод в освітньому процесі, задоволеності якістю освітньої програми, тощо; роботодавців: якості формування загальних та фахових компетентностей, актуальних та соціальних навичок (soft skills); інших стейкхолдерів. Для перегляду освітніх програм використовуються: онлайн опитування, проведення дослідження фокус-групи, аналіз документів, аналіз ситуації, самооцінка робочою групою відповідно до вимог щодо структури та змісту освітньої програми. Періодичність перегляду освітніх програм здійснюється: а) щорічно за результатами моніторингу; б) після завершення освітньої програми здобувачами вищої освіти
Забезпечення зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів	Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених в Університеті процедур згідно з нормативними актами. Щорічне оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до визначених освітньою програмою форм контролю; порядку оцінювання результатів навчання, що висвітлюється в робочих програмах навчальних дисциплін, робочих планах (технологічних картах) навчальних дисциплін, силабусах навчальних дисциплін; обліку результатів навчання, який ведеться з використанням програмного забезпечення корпоративної інформаційної системи управління (електронний журнал) та інформаційного середовища Персональної навчальної системи (ПНС) Університету. Оприлюднення результатів успішності, оцінювання результатів навчання відбувається через звіт «Інформація про поточну успішність та відвідування занять за навчальними дисциплінами семестру» (сайт Університету) та на сайті Персональних навчальних систем. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі 100- бальної накопичувальної бально-рейтингової системи. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти завершується атестацією, яка здійснюється постійною (або спеціалізованою) вченою радою Університету (або іншого закладу вищої освіти), утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Забезпечення якості студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання	Студентоцентроване навчання реалізується через організацію освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу. Передбачає надання можливості вибору здобувачем вищої освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, а також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження
Забезпечення якості науково-педагогічних працівників	Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Забезпечення підвищення кваліфікації відбувається за рахунок: удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності); набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади; формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо. Щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів Університету здійснюється за рахунок використання механізмів оцінювання та самооцінювання результативності науково-педагогічної діяльності, її спрямованості на пріоритети розвитку національної системи вищої освіти, стратегії розвитку Університету, особистісного професійного розвитку науковопедагогічних працівників. Підсумки рейтингового оцінювання підводяться за результатами діяльності, досягнутими протягом навчального року. Оприлюднення результатів щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів відбувається на засіданні вченої ради Університету
Ресурсне забезпечення освітнього процесу (навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти)	Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснює відповідну підтримку здобувачів вищої освіти. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються їх потреби та принципи студенто-центрованого навчання. Організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, наданні можливості формувати, закріплювати, поглиблювати й систематизувати отримані під час аудиторних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування освітньої-професійної програми та реалізується через Персональну навчальну систему ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти поінформовані про їх наявність.
Інформаційне забезпечення (інформаційний менеджмент)	З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; управління кадрами та ін.

Публічність інформації про освітні програми, освітню, наукову діяльність	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про освітню діяльність за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця та на сторінці відділу аспірантури та докторантури кафедри, включаючи програми для потенційних здобувачів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для здобувачів тощо
Забезпечення академічної доброчесності	Забезпечення запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти та здобувачів вищої освіти реалізується через політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регулюється такими документами ХНЕУ ім. С. Кузнеця: Кодекс академічної доброчесності; Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і здобувачів вищої освіти ХНЕУ ім. С. Кузнеця; Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Перевірка наукових праць науково-педагогічних працівників Університету та здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на основі відкритих інтернет-ресурсів та системи StrikePlagiarism.com, що діє на підставі Ліцензійного Договору про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. ХНЕУ ім. С. Кузнеця у своїй діяльності дотримується законодавства України в сфері виявлення, протидії та запобігання корупції, забезпечення гендерної рівності, недопущення дискримінації. Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентує застосування заходів щодо виявлення та попередження конфліктних ситуацій, алгоритм дій у зв'язку із встановленням таких ситуацій та способи їх врегулювання. Зокрема, у наукових публікаціях та усних висловлюваннях забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті, заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації, запобігання корупції, презентування даних у аналітичних матеріалах з урахуванням гендерної та недискримінаційної компоненти аналізу

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Найбільш передові концептуальні і та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межіпредметних галузей	УМ1 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей	К1. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності К2.Здатність ефективно формувати комунікативну стратегії	АВ1. Ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації
		УМ2. Розроблення та реалізація проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем		АВ2. Соціальна відповідальність за результати прийняття рішень
				АВ3. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших
Загальні компетентності				
ЗК1.	ЗН1	УМ1		АВ3
ЗК2.		УМ1		АВ2
ЗК3.	ЗН1	УМ2		АВ1
ЗК4.			К1, К2	АВ2
ЗК5.			К1, К2	АВ3
ЗК6.			К1, К2	АВ2
ЗК7.			К1, К2	АВ2
ЗК8.	ЗН1	УМ2	К1, К2	АВ1, АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1.	ЗН1	УМ1		АВ1
СК2.	ЗН1	УМ1	К1	АВ3
СК3.	ЗН1	УМ1		
СК4.		УМ1, УМ2		АВ1, АВ3
СК5.			К1	АВ3
СК6.		УМ2	К1, К2	АВ2
СК7.		УМ1	К1	
СК8.	ЗН1	УМ1	К1, К2	АВ2
СК9.		УМ1	К1, К2	АВ1
СК10.	ЗН1	УМ2	К1, К2	АВ2
СК11.	ЗН1	УМ2	К1, К2	АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

[illegible]

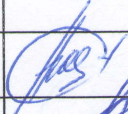
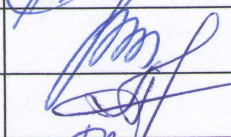
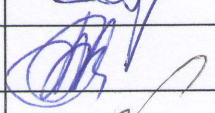
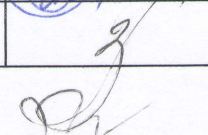
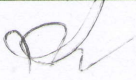
	Програмні результати навчання	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності										
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
PH09	Обирати та використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень в освітній галузі, зокрема з використанням сучасних методів та технологій обробки інформації.		OK3 OK8	OK4 OK6				OK8 OK9		OK3 OK9	OK8 OK9		OK6 OK7		OK7 OK8					OK6 OK8
PH10	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень в освітній галузі.	OK7							OK7		OK7		OK7							OK6 OK7
PH11	Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.			OK1 OK2 OK7	OK1 OK2		OK4 OK7			OK3 OK4										
PH12	Застосовувати навички планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру і розробляти план дослідження, використовувати методи дослідження, адекватні досліджуванам процесам і явищам, створювати обґрунтовані та достовірні нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам сучасного розвитку наукових досліджень на міжнародному рівні	OK3 OK6	OK3 OK8	OK4 OK5 OK8 OK1 0		OK4 OK6				OK4 OK10						OK1 OK2 OK9				
PH13	Застосовувати загальні статистичні методи моделювання освітніх процесів.	OK3 OK5		OK4 OK5			OK4 OK5	OK5 OK9		OK5 OK10	OK5 OK8					OK1 OK8				OK6 OK8
PH14	Формувати розуміння основних теорій зростання та розвитку, генезису наукової думки у сфері управління змінами; проведення критичного аналізу змін у стані суб'єкта освітньої діяльності; вміння генерувати, обирати та обґрунтовувати шляхи його розвитку.	OK6	OK6	OK6			OK6				OK3 OK8	OK6	OK6	OK6			OK6		OK6	OK6
PH15	Уміти використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання здобувачами вищої освіти та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.		OK6 OK7			OK6	OK6 OK7		OK6 OK7		OK6 OK7		OK6 OK7	OK6 OK7			OK6 OK7		OK6 OK7	OK6 OK7

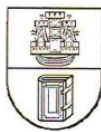
Гарант освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Шумський

Олександр ШУМСЬКИЙ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Назва структурного/ функціонального підрозділу/ посадова особа	Підпис
1. Завідувач відділу аспірантури і докторантури	
2. Керівник відділу забезпечення якості освіти	
3. Завідувач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу	
4. Проректор з навчально-методичної роботи	
5. Перший проректор	

KLAIPĖDA UNIVERSITY
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES

Public Institution, S. Nėries str. 5, LT-92227 Klaipėda, Lithuania, tel.: +370 46 398 600, e-mail: dekanatas.shmf@ku.lt.
Data collected and stored by the State Register of Legal Entities, company code: 211951150.

To Whom It May Concern

12/04/2024 Nr. 49SHMF-361

REWIEV

of the Educational and Scientific Programme “Educational, Pedagogical Sciences”,
of the third (educational and scientific) level of higher education,
field of knowledge 01 Education/Pedagogy,
speciality – 011 “Educational, Pedagogical Sciences”
developed at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

In the conditions of uncertainty and instability in present-day society, including the educational sphere, there is a need to train specialists of a new generation, in particular at the third (educational and scientific) level of higher education, who will be able to work according to the new requirements of society.

Educational and Scientific Programme submitted for review is aimed at training doctors of philosophy in pedagogy within the speciality 011 Educational, Pedagogical Sciences developed in compliance with the requirements of the National Agency for Higher Education Quality Assurance, the National Framework of Qualifications for doctors of philosophy, and current demands of the labour market. This is evidenced by the accreditation of the Educational Programme in 2021.

Purpose and description of the subject field outline the main areas of training postgraduate students within this Programme, and provide for the acquisition of a wide range of theoretical knowledge and practical skills regarding scientific research in the field of education.

As a positive thing, we can note the focus of the Programme on training pedagogical staff with due regard to international experience, which is attractive for foreign students to study within this Programme.

Balance of the graduates’ general and special competencies, as well as the educational components listed in the Compliance Matrix, makes it possible to

achieve the learning outcomes specified in the Educational and Scientific Programme.

Clear structure of the Educational Programme of training doctors of philosophy in the speciality 011 Educational, Pedagogical Sciences, the presence of general and special training cycles with appropriate educational components embedded in the structural and logical scheme of teaching students, is fully reflected in the results of training. And the availability of a selective component in both general and special training cycles confirms the student-centered orientation of this Programme.

Content of the Educational and Scientific Programme proves the adequacy of scientific and pedagogical, educational and methodological as well as material and technical support for its successful implementation.

Attestation forms clearly and succinctly reflect the requirements for public defense of theses and qualifying exams of students.

Transparent requirements for the system of internal assurance of higher education quality, which are based on both Ukrainian and European experience in ensuring the quality of higher education, deserve attention.

At the same time, due to today's demands, when social work skills are becoming more and more important, in particular in the field of education, it would be relevant to include the academic discipline of social work in the list of optional educational components. However, this does not reduce the value of the Educational Programme.

In general, it should be noted that the Educational and Scientific Programme "Educational, Pedagogical Sciences" submitted for review is comprehensive, meets the current requirements of regulatory documents, and can be recommended for use in training students of the third (educational and scientific) level of higher education in the speciality 011 Education, Pedagogical Sciences.

Reviewer

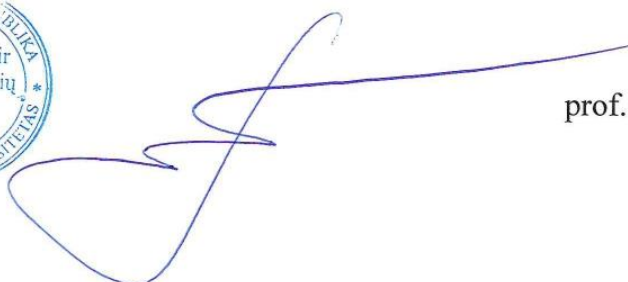
PhD, Associate Professor, Senior
Researcher at the Department of
Pedagogy of Klaipeda University,
Lithuania

Julija Melnikova

Dean

prof. dr. Rimantas Balsys

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки»,
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка,
спеціальність – 011 «Освітні, педагогічні науки»,
яка розроблена у Харківському національному економічному
університеті імені Семена Кузнеця

В умовах невизначеності в суспільстві та зважаючи на поточну геополітичну ситуацію в країні, важливо забезпечити підготовку нового покоління фахівців, особливо на третьому рівні вищої освіти, які відповідають сучасним вимогам науки та суспільства, роботодавців та інших зацікавлених сторін.

Представлена для рецензії освітньо-наукова програма спрямована на підготовку докторів філософії з педагогіки за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Вона розроблена відповідно до вимог Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій для докторів філософії та враховує сучасні потреби ринку праці, що підтверджується її акредитацією у 2021 році.

Особливість освітньої програми полягає в тому, що вона забезпечує підготовку науково-педагогічних кадрів з урахуванням міжнародного досвіду, що робить її привабливою для іноземних студентів.

Мета та опис предметної області відображають основні напрямки підготовки аспірантів, включаючи широкий спектр теоретичних, практичних та наукових знань в галузі освіти. Збалансованість та чітке формулювання загальних та спеціальних компетентностей випускника дозволяє досягти значних освітніх та наукових результатів за програмою, які відображені в матриці відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів.

Чітка та логічна структура програми підготовки докторів філософії з педагогіки відображається у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів, включаючи загальну та спеціальну підготовку з відповідними освітніми компонентами, що підтверджує студентоцентровану спрямованість цієї програми.

Зміст освітньо-наукової програми свідчить про достатнє науково-педагогічне, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення для успішної реалізації програми.

Форми атестації здобувачів вищої освіти чітко відображають вимоги до публічного захисту та кваліфікаційних іспитів. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти прозорі і ґрунтуються на вітчизняному та європейському досвіді.

У зв'язку з потребами та викликами сучасності пропонуємо включити дисципліну, пов'язану із розвитком технології штучного інтелекту, у перелік вибірових освітніх компонентів. Проте, це не зменшує її значення.

В цілому, на нашу думку, освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» є змістовною, відповідає вимогам нормативної документації і може бути рекомендована для використання у підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

12 березня 2024 року

РЕЦЕНЗЕНТ

доктор філософії,

доцент кафедри практики

англійського усного і писемного мовлення

Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С.Сковороди

Олена ЧЕХРАТОВА

Підпис пов. засвідчується згідно з актом завірним свідоцтвом

15.04.2024